

บทคัดย่อ

บทคัดย่อวิทยานิพนธ์ เสนอต่อโครงการบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยแม่โจ้ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของความสมบูรณ์แห่งปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาส่งเสริมการเกษตร

ปัจจัยที่มีผลต่อการรับรู้ด้านการเกษตรตามแนวทฤษฎีใหม่ของเกษตรกร
ในอำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช

โดย

นายชุมพล จันทรพงศ์

กันยายน 2545

ประธานกรรมการที่ปรึกษา : รองศาสตราจารย์ ดร.บุญธรรม เทศนา

ภาควิชา/คณะ : ภาควิชาส่งเสริมการเกษตร คณะธุรกิจการเกษตร

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อทราบถึง (1) ลักษณะส่วนบุคคล เศรษฐกิจ สังคม และจิตวิทยาของเกษตรกร (2) ระดับการรับรู้ของเกษตรกรที่มีต่อการเกษตรตามแนวทฤษฎีใหม่ (3) ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการรับรู้ของเกษตรกรที่มีต่อการเกษตรตามแนวทฤษฎีใหม่ และ (4) ปัญหาและอุปสรรคของเกษตรกร โดยใช้แบบสอบถามเก็บข้อมูลจากเกษตรกร กลุ่มตัวอย่างจำนวน 376 ครอบครัวจากประชากรครอบครัวเกษตรกร 6,314 ครอบครัว ในเขตอำเภอเมืองนครศรีธรรมราช โดยแยกเป็นตำบลโพธิ์เสด็จ จำนวน 40 คน ตำบลบางจาก จำนวน 50 คน ตำบลปากพูน จำนวน 73 คน ตำบลท่าไร่ จำนวน 37 คน ตำบลท่าเรือ จำนวน 107 คน ตำบลมะม่วงสองต้น จำนวน 15 คน ตำบลท่าซัก จำนวน 29 คน และตำบลปากนครจำนวน 25 คน รวม 376 คน วิเคราะห์แปรผลข้อมูลโดยเครื่องคอมพิวเตอร์ซึ่งใช้โปรแกรม SPSS สถิติที่ใช้ ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ ผลการวิจัยพอสรุปได้ดังนี้

1. ผู้ให้ข้อมูลมีอายุเฉลี่ย 52 ปี ส่วนระดับการศึกษาพบว่าผู้ให้ข้อมูลมีการศึกษาเฉลี่ย 4-6 ปี ซึ่งหมายถึงได้รับการศึกษาในระดับประถมศึกษาเท่านั้น สำหรับประสบการณ์ในการประกอบอาชีพทางการเกษตรเฉลี่ย 20 ปีขึ้นไป

2. ผู้ให้ข้อมูลมีรายได้เฉลี่ย 33,140 บาทต่อปี และผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่ (ร้อยละ 71.81) เป็นผู้ที่มีรายได้จากภาคเกษตร ผู้ให้ข้อมูลส่วนมากร้อยละ 71.28 มีขนาดฟาร์มจำนวน 6-10 ไร่ ในส่วนของขนาดครอบครัวนั้นเฉลี่ย 4 คน มีแรงงานในครอบครัวเฉลี่ย 2 คน

3. ผู้ให้ข้อมูลได้รับข่าวสารที่เป็นสื่อประเภทบุคคลค่อนข้างน้อย คือได้รับข่าวสารจากเพื่อนเกษตรกรเฉลี่ย 12 ครั้งต่อปี จากผู้นำหมู่บ้าน เฉลี่ย 4 ครั้งต่อปี และจากเจ้าหน้าที่เกษตรเพียง 1 ครั้งต่อปี

สำหรับข่าวสารที่ได้จากสื่อมวลชนผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่ (ร้อยละ 99.64) ระบุว่าเคยได้รับข่าวสารการเกษตรจากโทรทัศน์โดยมีค่าเฉลี่ย 19 ครั้งต่อเดือน

4. ผู้ให้ข้อมูลมากกว่าครึ่ง (ร้อยละ 54.79) มีแรงจูงใจในการทำการเกษตรตามแนวทฤษฎีใหม่อยู่ในระดับมาก และส่วนใหญ่ ร้อยละ 75.53 มีความไว้วางใจต่อตัวเจ้าหน้าที่เกษตรอยู่ในระดับมาก คือมีความไว้วางใจในเรื่องความรู้ ความสามารถในด้านการเกษตรของเจ้าหน้าที่เกษตร แต่มีผู้ให้ข้อมูลเพียงแค่อ้อยู่ 0.53 ที่มีความสนใจในการประกอบอาชีพการเกษตรตามแนวทฤษฎีใหม่อยู่ในระดับสูง

5. ผู้ให้ข้อมูล (ร้อยละ 47.61) มีการรับรู้เกี่ยวกับวัตถุประสงค์ในการดำเนินการเกษตรตามแนวทฤษฎีใหม่อยู่ในระดับมาก และ (ร้อยละ 42.55) มีการรับรู้ที่มีต่อกิจกรรมการให้บริการของเจ้าหน้าที่เกษตรอยู่ในระดับปานกลาง

6. สำหรับความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระกับตัวแปรตาม พบว่ามีตัวแปรอิสระ 6 ตัวแปร จาก 12 ตัวแปร มีความสัมพันธ์สูงสุดกับต่ำสุดคือ มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญกับการรับรู้ของเกษตรกรที่มีต่องานด้านการเกษตรตามแนวทฤษฎีใหม่ ได้แก่ ระดับการศึกษา ($r=0.134$; $p<0.01$) ประสบการณ์ในการประกอบอาชีพทางการเกษตร ($r=-0.113$; $p<0.05$) การรับข่าวสาร ($r=0.279$; $p<0.01$) แรงจูงใจในการทำการเกษตรตามแนวทฤษฎีใหม่ ($r=0.138$; $p<0.01$) ความไว้วางใจต่อตัวเจ้าหน้าที่ ($r=0.279$; $p<0.01$) ความสนใจในการประกอบอาชีพทางการเกษตรตามแนวทฤษฎีใหม่ ($r=0.309$; $p<0.01$)

7. ผู้ให้ข้อมูลเกินกว่าครึ่งหนึ่ง (ร้อยละ 69.68) มีปัญหาในการทำการเกษตรในระดับมาก กล่าวคือ เกษตรกรเลือกตอบข้อความเกี่ยวกับปัญหาของปัจจัยในการผลิต ผลผลิตทางการเกษตรมีราคาตกต่ำ ได้รับผลตอบแทนทางการเกษตรไม่คุ้มค่า ขาดการสนับสนุนในด้านวัสดุอุปกรณ์ และการดำเนินกิจกรรมจากหน่วยงานของรัฐบาล และขาดแหล่งเงินทุน